

Ishøj Kommune

Center for Voksne og Velfærd

Statusrapport: Analysen på pleje- og omsorgsområdet

fase 2

Indholdsfortegnelse

Indledende bemærkninger.....	s. 1
Sammenfattede konklusioner for analysens 2. fase.....	s. 3
Oversigt over statusrapportens samlede anbefalinger.....	s. 4
1. Gennemgang af servicepakker.....	s. 5
2. Madservice.....	s. 9
3. Økonomistyring plejehjem.....	s. 11
4. Nyt ydelseskatalog.....	s. 14
5. Benchmarking med andre vestegnskommuner.....	s. 15
6. Køb/salg af mellemkommunale pladser.....	s. 19
Bilag.....	s. 21

Indledende bemærkninger

Social- og Sundhedsudvalget besluttede d. 14/8 2018, at administrationen skulle igangsættes en analyse af pleje- og omsorgsområdet i Ishøj Kommune med det formål at skabe klarhed over økonomistyring, serviceniveauet internt og set i forhold til sammenlignelige vestegnskommuner.

Følgende parametre skal indgå i analysen:

- Der foretages en nærmere analyse af eksisterende takster på henholdsvis Kærbo og Torsbo samt Hjemmeplejen, således at det afdækkes, hvad der er indeholdt i takstberegningen, herunder normering, generelt serviceniveau, aktiviteter m.m. Derudover skal der foretages en sammenligning med de nævnte 5 Vestegnskommuner, således at indhold og niveau i taksterne bliver transparent.
- Der igangsættes en analyse af de nuværende plejepakker i Hjemmeplejen samt benchmarking af serviceniveau af hjemmeplejeområdet med sammenlignelige Vestegnskommuner.
- Der igangsættes en analyse af eksisterende servicepakker på Kærbo og Torsbo med henblik på at klarlægge indhold, serviceniveau samt fremme en ensartethed på kommunens to plejehjem.
- I analysen afdækkes nuværende arbejdsgange samt anbefalinger og ideer til eventuel optimering og synergi i et nyt fælles voksenområde.
- I analysen indgår en afdækning af den nuværende budget- og økonomistyring på pleje- og omsorgsområdet. Hvilke fordele eller ulemper er der ved en rammestyring af eks. Hjemmeplejen holdt op mod en aktivitetsstyret hjemmehjælp. Ligeledes ses på fordele og ulemper ved stordriftsfordele på plejecenterområdet.

Administrationen fremstiller i nærværende statusrapport indholdet af det arbejde, og de analyser der er gjort i analysens fase 2:

- Første afsnit `Sammenfattende konklusioner for analysens 2. fase` fremstiller statusrapportens overordnede konklusioner i kort punktform.
- Andet afsnit fremstiller `Oversigt over statusrapportens samlede anbefalinger`.
- Tredje afsnit `3. Gennemgang af servicepakker` fremstiller eksisterende servicepakke på Kærbo og Torsbo med henblik på at klarlægge indhold, serviceniveau samt at fremme ensartethed på kommunens to plejecentre.
- Fjerde afsnit `Madservice` fremstiller Ishøj Kommunes udbudsvifte på området.
- Femte afsnit `Økonomistyring plejehjem` afdækker ændringer i konteringspraksis samt nuværende opsætning af konti på kommunens to plejehjem. Yderligere fremstilles en sammenligning af forbruget på de to plejehjem.
- Sjette afsnit `Nyt ydelseskatalog` fremstiller kommunens nye ydelseskatalog, der er sammensat efter KL's anbefalinger.

- Syvende afsnit `Benchmarking med andre vestegnskommuner` fremstiller de konklusioner der kan sluttes på baggrund af besøg vedr. visitation og økonomistyring i Høje Taastrup – og Brøndby Kommune, hvor administrationen har været på besøg.
- Ottende afsnit fremstiller `Køb/salg af mellemkommunale pladser på plejehjem` der har foranlediget en nærmere analyse.

Sammenfattende konklusioner for analysens 2. fase

- Pensionssystemets opsætning gør ikke sammensætning af fakturaer til borgere gennemsigtig i tilfredsstillende grad. Administrationen vil i forbindelse med nyt pensionssystem sikre, at opsætningen i systemet indfrier behovet for mere gennemsigthed i fakturaerne til borgerne.
- Ny konteringspraksis på Kærbo og Torsbo vil gøre beregninger på servicepakken mere gennemsigtig og retvisende
- Administrationen tilsigter at benytte en ændret økonomistyringsmodel så økonomistyringen bliver mere transparent.
- Administrationen overgår til nyt ydelseskatalog pr. 1/1 2020, der skal fungere som arbejdsredskab mellem myndighed og leverandør ifm. at gå fra rammestyring til aktivitetsstyring

Oversigt over statusrapportens samlede anbefalinger

Anbefaling vedr. forskelle i administrativ praksis på plejecentrene:

Administrationen foreslår:

- at praksis på de to plejecentrene ensrettes, således at både udgifter og indtægter til servicepakken kost konteres samme sted.

Anbefaling vedr. Servicepakke – toiletartikler:

Administrationen foreslår:

- at pakkerne ensrettes, ved at engangsklude fremover ikke længere indgår i toiletartikel-pakken.

Anbefaling vedr. Sikring af ensrettede servicepakker på området for toiletartikler:

Administrationen foreslår:

- at de konkrete produkter ensrettes på de to plejecentre
- at alle produkter gennemgås for egnede billigere alternativer inden for indkøbsaftalerne

Anbefaling vedr. takst på Servicepakke – Toiletartikler:

Administrationen anbefaler

- at der afventes med at tage stilling på taksten til servicepakken Toiletartikler, indtil der er konteringsmæssig tilstrækkelig datamængde til at træffe en objektiv vurdering

Anbefaling vedr. madservice:

Administrationen anbefaler:

- at der arbejdes på at justere på tilbudsviften af mad

Anbefaling vedr. nuværende og fremtidig opsætning af konti på Kærbo og Torsbo:

Administrationen foreslår at der stilles krav om følgende:

- at de to plejecentre fra 2020 bruger ensrettede kontoplaner og konteringspraksis.

1. Gennemgang af servicepakker

Social og Sundhedsudvalget har ønsket en analyse af eksisterende servicepakker på Kærbo og Torsbo med henblik på at klarlægge indhold, serviceniveau samt at fremme ensartethed på kommunens to plejecentre.

Borgere, der bor på de to plejecentre Kærbo og Torsbo kan frit vælge, om de ønsker at tilkøbe servicepakke eller dele af den.

Priserne på pakken i 2019 er følgende:

Figur 1: Priser på servicepakken - priser

Pr.	Servicepakken	Pris 2019	
Md.	Kost	3.224 kr.	
Md.	Toiletartikler	113 kr.	
Md.	Leje af linned	424 kr.	
Md.	Vask af eget tøj, ekskl. rens**	124 kr.	
Md.	Vaskemidler**	62 kr.	
	Kost:		Omregnet til 30,4 dage, dvs. en måned *
Portion	Morgenmad	16 kr.	487 kr.
Portion	Hovedret	47 kr.	1.430 kr.
Portion	Dessert	16 kr.	487 kr.
Portion	Aftensmad / frokost	16 kr.	487 kr.
Portion	Mellemmåltider	11 kr.	335 kr.
	<i>Kost i alt</i>	<i>106 kr.</i>	<i>3.224 kr.</i>
Dag	Toiletartikler	4 kr.	122 kr.
Dag	Leje af linned	15 kr.	456 kr.
Dag	Vask af eget tøj, ekskl. rens	5 kr.	152 kr.
Dag	Vaskemidler	3 kr.	91 kr.

Kilde: Ishøj Kommunes budget 2019

*Afrundet

** Vask overgår til Berendsen foreløbig for en 2 års periode med en egenbetaling på 190 kr. pr. måned

Delelementerne fra servicepakke beskrives i følgende afsnit.

3.1 Servicepakke - kost

Prisen på kost er politisk vedtaget og dermed er prisen den samme uafhængig af, om den gives på Kærbo eller Torsbo. Da maden tilberedes på begge plejecentre, er der forskel på kostens indhold, men ikke forskel på antal måltider og typer af måltider. Det enkelte plejecenter fastlægger selv indholdet af måltiderne, hvor der også tages hensyn til ønsker fra beboerne. På denne måde er der mulighed for at inddrage borgerne og hjælpe med til at øge interessen for kostindtag, hvilket kan være en udfordring, når man bliver ældre. Borgerne er enten med i ordningen eller ej. Det er ikke muligt blot at vælge udvalgte dage. Er beboerne forhindret i at deltage i måltiderne f.eks. pga. besøg ud af huset, skal der informeres om dette senest 1-2 dage før. Akut fravær i forbindelse med indlæggelse på hospital modregnes altid i afregningen til borgeren.

3.2 Forskelle i administrativ praksis plejecentrene i mellem

I forhold til håndteringen af udgifter til indkøb og indtægter fra beboerne er der forskel på, hvordan de to plejecentre administrerer på området for kost.

Torsbo:

Torsbo konterer samtlige omkostninger på køkkenet og indtægten konteres sammen med de andre dele af servicepakken under fællesudgifter/-indtægter.

Det er ikke gennemskueligt, når udgifter og tilsvarende indtægter konteres forskellige steder i kontoplanen. Samtidig bør indtægterne fra servicepakkerne konteres særskilt, således det bliver synligt, hvilke type servicepakke, der er indtægt på. Pensionssystemet bruges til at styre indtægterne, og som systemet er sat op i dag, er det ikke teknisk muligt at skelne indtægter. Men der vil komme en løsning på problematikken, når pensionssystemet opdateres senere i 2019, jf. nedenstående afsnit "Ændring i konteringspraksis generelt" (s.11).

Kærbo:

Kærbo konterer i første omgang alle udgifter til kosten på køkkenet. Efterfølgende udkonteres udgifterne i forhold til det faktiske forbrug på de forskellige dele af Kærbo. Det gøres på baggrund af den registrering, der er foretaget løbende i forhold til leverede måltider i de forskellige dele af plejecentret.

Indtægterne fra borgerne konteres på samme måde, som på Torsbo på en fælleskonto sammen med andre indtægter fra beboerne på servicepakkerne.

Administrationen foreslår:

- at praksis på de to plejecentrene ensrettes, således at både udgifter og indtægter til servicepakken Kost konteres samme sted.

Først da vil det være fuldt transparent i forhold til om prissætningen er korrekt. Der vil dog gå en periode, før der er datamængde nok til at foretage denne vurdering.

3.3 Servicepakke - toiletartikler

Administrationen har undersøgt, hvordan den del af servicepakken, der udgør toiletartikler er sammensat på henholdsvis Torsbo og Kærbo. Også taksten for denne del af servicepakken er politisk fastsat og udgør 113 kr. pr. måned i 2019 uafhængigt af lokaliteten.

Borgere, der er på fleksible omsorgspladser, har ikke mulighed for at vælge denne servicepakke og må derfor have egne produkter med ved opholdet.

Servicepakkerne på toiletartikler er sammensat på følgende måde:

Figur 2: Delelementerne i servicepakkerne:

Torsbo	Kærbo
Håndsæbe	Håndsæbe
Toiletpapir	Toiletpapir
Badesæbe	Badesæbe
Hårshampoo	Hårshampoo
Tandbørste	Tandbørste
Tandpasta	Tandpasta
2-3 cremer	Hudlotion samt specialcremer efter faglig råd
Engangsvaskeklude	

Tillige leveres papirhåndklæder, sprit og engangshandsker, som medarbejdere benytter ved besøg.

Umiddelbart er der kun en mindre forskel i pakkernes indhold, hvor der leveres engangsklude på Torsbo, men ikke på Kærbo. Kærbo foretog en ændring i toiletartikel-pakken for år tilbage, da det blev vurderet, at engangsklude var en for stor udgiftspost. Derfor har beboerne på Kærbo selv ansvaret for at sørge for engangsvaskeklude til egen personlig hygiejne, mens Kærbo leverer engangsvaskeklude i forbindelse med sygeplejen. Beboerne eller pårørende kan selv forestå indkøbet af kludene eller personalet kan hjælpe med at bestille det for beboerne sammen med indkøb af medicin gennem apoteket.

Administrationen foreslår:

- at pakkerne ensrettes, ved at engangsklude fremover ikke længere indgår i toiletartikel-pakken.

3.4 Sikring af ensrettede servicepakker på området for toiletartikler

Ishøj Kommune er omfattet SKI-aftalen på indkøb af toiletartikler. Indkøbsaftalen gør, at kommunen er pålagt at bruge en bestemt leverandør, men viften af produkterne er bred. Derfor kan priserne på de forskellige produkttyper være meget varierede. For at sikre helt ensrettede servicepakker på de to plejecentre foreslår administrationen, at de konkrete produkter ensrettes på de to plejecentre. Samtidig foreslås, at alle produkter gennemgås for egnede billigere alternativer indenfor indkøbsaftalerne. Arbejdet sker i tæt samarbejde - de to plejecentre imellem.

Administrationen foreslår:

- at de konkrete produkter ensrettes på de to plejecentre
- at alle produkter gennemgås for egnede billigere alternativer indenfor indkøbsaftalerne

Toiletpapir har været indkøbt, som en del af indkøbene til den generelle drift på plejecentrene og er derfor ikke skilt ud i konteringerne. Dette rettes i køb fremover.

Fra 2021 vil det derfor være muligt at beregne taksten for toiletartikler på baggrund af tilpasninger af pakken.

Plejecentrenes beboere får tildelt den mængde af artikler indenfor pakken, som der er behov for. Ikke alle beboere ønsker eller har behov for alle produkterne og nogle borgere har et større behov for enkeltprodukter end andre. Der er, som det kan ses på følgende eksemplificerende udpluk, stor forskel på hvor meget, der udleveres til beboerne pr. måned.

Eksemplerne er udpluk af, hvad der typisk udleveres til 3 kvinder på Torsbo:

Figur 3: eksempler på faktiske forbrug hos 3 forskellige kvinder på Torsbo

Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3
8 pk. vaskeklude 3 stk. sæbe. 2 stk. specialcreme Toiletpapir* Samlet udgift - 167 kr.	3 pk. vaskeklude 1 stk. sæbe Toiletpapir* Samlet udgift - 34 kr.	8 pk. vaskeklude ½ hårshampoo 1 ½ sæbe ½ tandpasta 1 stk. specialcreme ½ hudlotion Toiletpapir* Samlet udgift - 176 kr.

*Priser og forbrug af toiletpapir er pt. ikke opgjort, da det købes sammen med husets køb af toiletpapir. Der er foretaget et skøn i forhold til det faktiske forbrug.

Gennemsnitsprisen for de 3 eksemplificerende borger udpluk er 126 kr. mod taksten på 113 kr.

Administrationen vurderer, at det er på et for spinkelt grundlag at foretage en vurdering af, om taksten afspejler udgifterne til produkterne. Derfor anbefaler administrationen, at der afventes med at tage stilling til taksten, indtil der er konteringsmæssig tilstrækkelig datamængde tilgængelig til at træffe en objektiv vurdering, hvilket tidligst vil være ved budgetlægning af budget 2021.

Administrationen anbefaler

- at der afventes med at tage stilling på taksten til servicepakken Toiletartikler, indtil der er konteringsmæssig tilstrækkelig datamængde til at træffe en objektiv vurdering

Alle beboere kan frit vælge, om de ønsker at købe servicepakken eller selv sørge for at skaffe produkterne.

3.5 Servicepakke – leje og vask af linned

Beboerne på plejepladserne på Kærbo og Torsbo kan efter eget valg bruge eget linned eller leje linned. Servicepakken `Leje af linned` indeholder håndklæder, pudebetræk, dynebetræk og lagner. Det er nødvendigt, at der er flere sæt linned, hvis beboerne selv sørger for linned, således der altid er tilgængelige reserver, når det skal bruges.

Vask af linned er ikke inkluderet i prisen og skal tilkøbes, hvis det ønskes.

3.6 Opkrævning af servicepakkerne – ændring i fakturaerne

For at sikre at alle borgere betaler for servicepakkerne, hvis de er tilmeldt disse, sker opkrævningen gennem indeholdelse i pensionen.

Pensionssystemets opsætning gør ikke fakturaens sammensætning tydelig for borgeren. Selve fakturaerne som sendes til beboerne er ikke splittet op med samme detaljeringsgrad, som borgerne kan vælge servicepakker. Dette giver som en naturlig følge en ugenomsigtighed for borgerne, i forhold til præcis, hvad der betales for. Samtidig er nogle af teksterne misvisende. Et eksempel kan være, at en beboer har haft en gæst til middag, hvilke der er mulighed for. På fakturaen står køb af madservice, da det ikke er teknisk muligt at vælge en vare: *`Gæstemiddag`*. Dette kan give forvirring både hos beboeren og de pårørende.

Det er muligt at ændre dette ved at ændre i opsætningen i pensionssystemet. Ishøj Kommune får nyt pensionssystem i efteråret 2019 og i denne forbindelse vil administrationen sikre, at opsætningen i systemet indfrier behovet for mere gennemsigtighed i fakturaerne til borgerne.

2. Madservice

Målgruppen for madservice er borgere med indkøbsordning, der af fysiske eller psykiske årsager ikke selv er i stand til at sørge for en sund og nærende kost og som ikke kan tilberede mad eller opvarme færdigretter eller er i stand til at opnå evnen til dette gennem en rehabiliterende indsats. Der tages højde for, om der i husstanden er ægtefælle, samleverske eller voksne børn, som kan forestå denne opgave. Desuden skal borgeren være ude af stand til at benytte tilbuddet om spisning eller afhente mad i caféen på Kærbo.

Torsbo leverer madservice til beboere i ældreboliger i Torsbo, mens Kærbo står for madservice til de resterende borgere.

For at benytte tilbuddet skal der bestilles mad til hver dag eller til mindst 3 dage pr. uge. Priserne for hovedret er 47 kr. for denne målgruppe, og dessert, madpakke, aftensmad, bilet kan købes for 16 kr. Priserne svarer til kostpakken for plejecenterbeboere. Mellemmåltider kan ikke købes under madservice, da der kun er formiddags- og eftermiddagskaffe på plejecentrene.

Selvom måltiderne skal køres, belaster det ikke prisen, borgerne skal betale. Det samme gør sig gældende hos de sammenlignelige kommuner i nedenstående figur 4 (se s. 10). Måltiderne leveres nedkølet i engangsemballage 2 gange pr. uge.

Administrationen har undersøgt madservice-/madordningspriser i sammenlignelige kommuner. Flere kommuner bruger udelukkende private leverandører til madservice herunder Vallensbæk Kommune.

Figur 4: Priser på madservice i sammenlignelige kommuner

Kommune / Pris pr måltid 2019	Høje					
	Albertslund Kommune Kr.	Brøndby Kommune Kr.	Taastrup Kr. Kommune	Ishøj Kommune Kr.	Rødovre Kommune Kr.	Vallensbæk Kommune Kr.
Hovedret	54	58	50	47	54	54
Biret	12,89		dagspris	16	11,50	
Madpakke				16	29	
Aftensmad				16		
Småretter				16		

4.1 Madpakker

Der er forskel på priser og købsmuligheder i kommunerne. Især på prisen på madpakker afviger Ishøj Kommune, hvor borgerens pris ligger lagt under kommunens udgift.

Administrationen har undersøgt området hvorfor der fremlægges en særskilt sag til politisk behandling i 4. kvartal 2019.

4.2 Fritvalgsbeviser

Som et supplement til kommunens madservice er det muligt for borgerne at benytte fritvalgsbeviser, som kan bruges til hos Ole Kock. Aftalen betyder, at borgerne får et tilskud på 29,25 kr. Beløbet er sat i forhold til, at borgeren betaler råvarernes pris og kommunen betaler resterende. Alt afhængig af måltidets pris kan det betyde, at måltidet i praksis kan koste en del mindre end prisen på madservice.

Kommunen havde oprindeligt indgået aftaler med 3 leverandører, men de 2 har ophørt samarbejdet. Det er kun få borgere, der benytter sig af tilbuddet, og kommunen er ikke forpligtet til at have en sådan aftale, da kommunen allerede tilbyder en privat leverandør (Det Danske Madhus) på madservice. Administrationen vurderer for tiden, hvordan ordningen vil kunne fortsætte, og om der er et behov. Derfor er der endnu ikke indgået nye aftale med nye leverandører.

Administrationen har udarbejdet nye kvalitetsstandarder på madservice, hvor reglerne er præciseret og skærpet. Disse vil blive forelagt til politisk godkendelse på Social- og Sundhedsudvalget efteråret 2019.

Om de nye kvalitetsstandarder vil få konsekvenser for antallet af nyvisiterede til madservice er endnu for tidligt at sige. Udviklingen følges i de kommende måneder.

Administrationen anbefaler:

- at der arbejdes på at justere på tilbudsviften af mad

3. Økonomistyring plejehjem

5.1 Ændring i konteringspraksis generelt

I forbindelse med gennemgang af regnskabsrapporter for de to plejecentre over en tre-årig periode, er det tydeligt, at udgifterne til indkøb af produkterne til serviceaftalen ikke fuldt ud konteres særskilt. Selvom det dog er teknisk muligt, at prissætte servicepakken blot ud fra kendskab til indholdet i servicepakken, priserne på de enkelte produkter og antallet af produkter, der udleveres, vil en anden konteringspraksis gøre beregningerne på servicepakkerne mere gennemsigtige. Derfor vil praksis for kontering ændres og ensrettes på de to plejecentre. Beboernes betalinger for servicepakkerne konteres allerede i dag korrekt og særskilt på de to plejecentre.

5.2 Nuværende og fremtidig opsætning af konti på Kærbo og Torsbo

Den nuværende opsætning af de 2 plejecentres konti er forskelligartet. Det er naturligt, at der vil være forskellige behov for detaljeringsgrader i kontoplanerne, da størrelsen på plejecentrene er forskellig. Men for at skabe transparens i forhold til evt. sammenligningsbehov, må de overordnede kontoplaner nødvendigvis være ens. Derfor er der oprettet nye kontoplaner for de 2 plejecentre, som er bygget ens op, og som vil kunne tages i brug i budget 2020.

Oprettelserne af kontoplaner er en udløber af en generel ændring i kontoplanerne for hele Center for Voksne og Velfærd. De tidligere kontoplaner har været i brug gennem mange år og der er med tiden foretaget en del knopskydninger i forhold til de oprindelige kontoplaner. Det er ikke muligt at undgå med mindre man løbende strammer kontoplanerne op. Samtidig er den tidligere kontoplan et resultat af drift i to forskellige centre, hvilket giver en del udfordringer.

Den nyoprettede kontoplan er derfor udarbejdet i forhold til den nye organisering. Den nyoprettede kontoplan tager højde for den måde medarbejdere og opgaverne er fordelt. Det har været intentionen af skabe en overskuelig kontoplan, hvilke administrationen anser for at have lykkedes.

Der er oprettet nye ensartede kontoplaner for plejecentrene, som tages i brug i 2020 til erstatning for de nuværende. Den resterende del af kontoplanen for Center for Voksne og Velfærd er implementeret i 2019.

Administrationen foreslår at der stilles krav om følgende:

- at de to plejecentre fra 2020 bruger ensrettede kontoplaner og konteringspraksis.

5.3 Sammenligning af forbruget mellem de to plejecentre

Pga. af den store forskel i plejecentrenes størrelser er der også stor forskel i budgetternes størrelser. Hvor budgettet på Torsbo ligger på ca. 21 mio. kr., udgør budgetterne på Kærbo samlet omkring 60 mio. kr.

Når forbruget på de to plejecentre sammenlignes i forhold til, hvilke typer udgifter, der procentvis er konteret i perioden 2016-2018, ses, at der ikke er signifikant forskel. Hovedparten af udgifterne bruges på lønudgifter, mens de resterende driftsudgifter udgør omkring 1-2 % (se evt. figur 5 i bilag).

Det betyder, at alle ændringer i budgetterne stort set vil få indflydelse på udgifterne til personale.

Der er derimod større forskel, når der ses på udgifter fordelt på, hvor udgifterne bruges. Mens Kærbo bruger omkring 79-80 % af udgifterne i forbindelse med plejepladser og fleksible omsorgspladser, er udgifterne på Torsbo kun omkring 66-68 %, jf. nedenstående figur 6 (s.13).

Figur 6: Procentvis forbrug fordelt på aktiviteter¹

Procentvis fordeling af udgifter	Torsbo			Kærbo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Plejeplads	61	61	64	71	71	70
Madservice	0	0	0	1	1	1
Hjemmehjælp	9	8	7	8	8	10
Daghjem	8	8	6	6	5	5
Hjemmesygepleje	0	0	0	1	1	1
Køkken	14	13	14	0	0	1
Fællesudgifter	3	6	6	1	1	1
Flexibile omsorgs-pladser	5	5	4	8	9	9
Aktivitetscenter				4	3	2
	100	100	100	100	100	100

Kilde: Kommunens økonomisystem OPUS

Det er usikkert at vurdere hvorvidt forskellen i udgiftsbehovene er reelle eller et udtryk for forskellig konteringspraksis. Først når den nye kontoplan for de to plejecentre er implementeret og der er tilstrækkelig data tilgængelig, vil det blive synligt præcist, hvordan det forholder sig med udgiftsbehovet.

Det er dog en sandsynlighed for, at der vil være en forskel. De basale støttefunktioner såsom økonomifunktion, og servicepersonale vil naturligt udgøre en større andel af de samlede personaleressourcer på Torsbo, da det er en grænse for, hvor få timer der kan ansættes personale til disse funktioner. Der vil være det samme krav til økonomihåndteringen på de to plejecentre uafhængig af størrelsen. I modsætning hertil vil der på Kærbo være større muligheder for at dække ind internt i tilfælde af sygdom udelukkende pga. af antallet af medarbejdere.

¹ Figur 6 viser den procentvise fordeling af, hvordan plejecentrets samlede budget bruges fordelt på de forskellige aktiviteter. Opgørelsen er foretaget for 2016, 2017 og 2018.

Af figuren fremgår det, at Torsbos udgifter til køkkenet udgør 13-14 %, mens Kærbo ikke har nævneværdige udgifter. Et andet eksempel er, at Torsbo bruger 6 % af det samlede budget, mens fællesudgifterne kun udgør 1 % hos Kærbo. Figuren kan bruges dels til at se, at der må være forskellig konteringspraksis f.eks. på køkkenet, da alle beboere får samme antal måltider. Modsat kan den procentvise andel af fællesudgifter betyde, at Kærbo i højere grad har stordriftsfordele.

Opgørelsen baseres udelukkende på de faktiske konteringer i kommunens økonomisystem OPUS.

Hvis forskellen i udgiftsbehovet er udtryk for forskel i konteringspraksis vil denne praksis udjævne sig, når kontoplanerne tages i brug.

4. Nyt ydelseskatalog

På baggrund af erfaringer fra andre kommuner er det i forbindelse med udarbejdelsen af kvalitetsstandarderne besluttet at arbejde ud fra et ydelseskatalog, der skal fungere som et arbejdsredskab myndighed og leverandør imellem.

Ydelseskataloget har til hensigt at beskrive rammerne for de servicelovindsatser, der leveres til borgerne i Ishøj kommune.

Formålet med ydelseskataloget er at sikre ensartet visitering, den rette ydelse ud fra borgerens behov og levering af servicelovindsatser. Dermed dannes grundlaget for en ydelse der er målrettet den enkelte borger og samtidig er sammenlignelig for myndighed og leverandør.

Formålet med ydelseskataloget er desuden, at kataloget skal skabe gennemsigtighed i form af et tydeligt og ensartet serviceniveau og en ensartet kvalitet på tværs af leveringen af ydelser fra Center for Voksne og Velfærd.

Ydelseskataloget anvendes tillige som dialogredskab mellem myndighed og leverandør, når støtte og pleje til borgeren justeres eller tilpasses efter borgerens aktuelle funktionsevnetilstand.

Ydelseskataloget er således det retningsgivende dokument, der udmøntes i de borgerrettede kvalitetsstandarder, som er politisk fastsat.

I følgende oversigt angives de ydelser der fremadrettet arbejdes med i Ishøj Kommune:

Ydelser til personlig Pleje	Ydelser til Praktisk hjælp	Andre Ydelser
Personlig Hygiejne Brusebad Udskillelser Ernæring Mobilitet Hverdagsrehabilitering	Indkøbsordning Indkøb Akut indkøb Rengøring Tøjvask Tilberedning og anretning af mad Madservice Hovedrengøring Særlig indsats i hjemmet Hverdagsaktiviteter Klippekort	Pasning af nærtstående i hjemmet Afløsning/aflastning Selvudpeget hjælp

- Ydelseskataloget beskriver indholdet i den enkelte ydelse
- Ydelseskataloget er et arbejdsredskab mellem myndighed og leverandør
- Ydelseskataloget anvendes til dialog mellem myndighed og leverandør
- Ydelseskataloget sikrer ensartet levering af hjælp til borgerne
- Ydelseskataloget bruges til at sikre et ensartet serviceniveau i kommunen

5. Benchmarking med andre vestegnskommuner

Som en del af analysen har Ishøj Kommune været på virksomhedsbesøg i Høje Taastrup og Brøndby kommuner. Formålet med besøgene har dels været at indhente viden om andre muligheder i styringen af pleje – og omsorgsområdet og dels at vurdere, om der bruges metoder, som med fordel kunne implementeres i Ishøj Kommune. Under besøgene har der været spurgt ind til de andre kommuners organisering, administration og økonomistyring.

7.1 Organisering

Generelt kan det konstateres, at organiseringen i store træk er den samme i alle 3 kommuner, hvor forskellene ligger i detaljerne og de afsatte ressourcer i de forskellige dele af organisationen. Det er i alle kommuner visitationen, der visiterer til boliger, hjemmepleje og madservice. Eftersom organiseringen i Høje Taastrup og Brøndby er sammenlignelig med organisationsstrukturen for Ishøj Kommune, betyder det, at de to kommuner er gode som sammenligningskommuner, hvor der ikke skal tages højde for en høj grad af forbehold for afvigelse.

7.2 Forskelle i brug af plejepladser og ældreboliger

Når der tages højde for forskellene i kommunernes størrelse, er der forskel i brugen af plejepladser og ældreboliger. Især Brøndby Kommune har en del plejepladser set i forhold til antal indbyggere.

Figur 7: Sammenligning mellem Ishøj, Brøndby og Høje Taastrup kommuner på udvalgte parametre

	Ishøj	Brøndby	Høje Taastrup
Antal indbyggere	22.946	35.397	50.686
Antal borgere over 65 år	3687	6787	8832
Antal plejecentre	2	3	5
Antal plejepladser	100 (0,44 %)	267 (0,75 %)	296 (0,58 %)
Antal midlertidige pladser	17 (0,07 %)	22 (0,06 %)	16 (0,03 %)
Antal ældreboliger	220 (0,96 %)	86 (0,24 %)	369 (0,73 %)

Kilde: Oplysninger fra kommunerne selv og deres hjemmesider samt Danmarksstatistik.dk

Som det fremgår af figur 7, har Brøndby Kommune væsentlig flere plejepladser end de andre to kommuner set i forhold til indbyggertal. Ishøj Kommune har det laveste antal pladser pr. indbygger, men Ishøj Kommune afviger derimod i forhold til ældreboliger, hvor antallet udgør 0,95 %, mens de andre kommuner er langt fra.

Lægger man derimod plejepladser og ældreboliger sammen, og betegner det som boligtilbud til ældre, har Ishøj Kommune flere botilbud end Høje Taastrup Kommune og væsentlig flere end Brøndby Kommune. Man skal i denne sammenhæng holde sig for øje, at en ældrebolig ikke kan dække det samme plejebæhov, som en plejeplads kan.

I Brøndby Kommune vurderes det, at de kan overholde plejepladsgarantien, dvs. tilbyde plads indenfor 60 dage. Høje Taastrup Kommune har omkring 14 borgere på den generelle venteliste, som er omfattet af plejepladsgarantien. I Ishøj Kommune er tallet nærmere det dobbelte. Dette stemmer overens med andelen af plejepladser i kommunerne set i forhold til indbyggere.

Alle 3 kommuner har forsøgt at imødegå behovet for plejepladser. I Brøndby Kommune er der ved at blive bygget et nyt plejecenter, mens Høje Taastrup Kommune har ombygget et plejecenter og nybygget et plejecenter. I Ishøj Kommune er der i foråret igangsat omlægning af pladser, således der bliver skabt flere fleksible omsorgspladser.

Generelt kan siges, at der i alle 3 kommuner er opmærksomhed på en fremtid, hvor der vil ske en stigning i antallet af ældreborgere, og at borgerne lever længere. Dermed er der en forventning om behov for flere plejepladser på sigt i alle 3 kommuner, hvilket tegner landsbilledet på området. For Ishøj Kommune betyder det, at der på sigt skal tages stilling til, om der ønskes at omlægge ældreboliger ved plejacentre til plejepladser, eller om der på sigt skal opføres nye boliger.

7.3 Hjemmehjælp

Ved håndteringen af hjemmehjælp er der en del i administrationen, som håndteres ens i kommunerne, men især i forbindelse med økonomistyringen er der forskelle mellem kommunerne.

Som det fremgår i nedenstående figur 8, har alle kommunerne blot 1 privat leverandør. Ishøj Kommune har tidligere oplevet private leverandører, der ikke har ønske om, at fortsætte samarbejdet, da de havde problemer med at levere timer til den fastsatte pris. Derfor har Ishøj Kommune kun 1 privat leverandør.

Figur 8: Administrativ håndtering af hjemmehjælp i Ishøj, Brøndby og Høje Taastrup kommuner.

Ishøj	Brøndby	Høje Taastrup
1 privat leverandør	1 privat leverandør	1 privat leverandør
2 koordinatore	3 koordinatore	3 koordinatore
3 Visitatore	7 Visitatore	8 Visitatore
Der visiteres til plejepakker	Der visiteres på ydelser og ikke pakker	Der findes pakkestruktur i visitation/ hjemmehjælp, men den er ikke så omfattende som i Ishøj Kommune
Hjemmehjælp visiterer efter borgeren er overdraget. Der er ikke et bestemt interval mellem revisitering, som foretages af visitationen	Revisitering er ikke endelig klar endnu. Der arbejdes på en arbejdsgang, da det reelt er leverandører, der pt. revisiterer.	Revisitation forsøges foretages hvert andet år.

Kilde: Oplysninger fra kommunerne i forbindelse med besøg.

I forhold til personaleressourcer er der ikke stor forskel i antal koordinatore, selvom kommunernes størrelser er forskellige. Her er det tydeligt, at der er en minimumsbemanding, hvor Ishøj Kommune pga. sin størrelse ikke kan drive stordriftsfordele, som de andre kommuner kan. Antallet af visitatore er derimod lavere i Ishøj Kommune end i de andre 2 kommuner.

I forbindelse med byrådets beslutning om at indføre aktivitetsstyring på hjemmehjælp fra 2020, vil der være afledte konsekvenser for, hvordan samarbejdet mellem bl.a. Hjemmehjælp og Visitationen skal arbejde. På dette tidspunkt vil der skulle tages stilling til, hvordan opgaven bedst kan lykkedes med de nuværende personaleressourcer i de forskellige afdelinger.

7.4 Økonomimodeller for styring af hjemmehjælp

De 3 kommuner bruger forskellige økonomimodeller til at aktivitetsstyre hjemmehjælp. Ishøj Kommune har gennem flere år haft en ramme som styring for udgifterne. Rammens størrelse har været fast og har været prisfremskrevet og er kun blevet justeret ved spareforslag, eller ændringer i lovgivningen. I både Brøndby og i Høje Taastrup kommuner indarbejdes demografipres i budgetterne pga. flere og ældre borgere. Ishøj Kommune skal være opmærksom på, at også Ishøj Kommune oplever et demografipres.

Der er krav om, at kommunerne skal opgøre en timepris på hjemmehjælp. Metoden stilles der ikke krav til, men KL har en timeprisberegningssmodel, som kommunerne ofte benytter i helt eller i delvis grad. I beregningen indgår en brugertidsprocent (herefter BTP) svarende til ansigt til ansigt tid (herefter ATA) dvs. den tid der bruges i borgernes hjem.

Ifølge Deloitte vurderes kommunerne typisk at have en BTP -tid på 48 – 52 %. I Ishøj Kommune er de seneste beregninger fra 2018 opgjort til 46 %. Om dette tal er gældende i dag, hvis der foretages en manuel opgørelse, som KL anbefaler, at kommunerne gør med mellemrum, er ikke til at vide. På trods af kommunens manglende stordriftsfordele og sårbarhed når uforudsete situationer opstår f.eks., ved

sygdom, er kommunens 46 % lavt. Derfor vil kommunen foretage en optælling over 14 dage forud for takstberegningen for 2020, som indgår i KL's model. Jo lavere BTP-procent jo højere timepris, alt andet lige.

Der er behov for at revurdere Ishøj Kommunes praksis i at opgøre timeprisen på hjemmehjælp og derfor vil administrationen bruge KL's model til at fastsætte takster fra 2020 på samme måde som både Brøndby og Høje Taastrup kommuner gør. På denne måde bruges en gennemprøvet beregningsmodel, som er kendt af kommunerne generelt.

Der er forskel på, om kommunerne afregner de private leverandører efter leveret, disponeret eller visiteret tid. Den leverede tid udgør det laveste antal. Ishøj Kommune benytter leveret tid, som også Brøndby ændrer deres metode til.

En aktivitetsstyret model betyder i sin rene form, at der opgøres en faktisk kostpris ved at levere hjemmehjælp og der afregnes time for time. Dvs. der beregnes en pris, som kan afregnes på leveret tid + transport. Dette praktiserer Høje Taastrup Kommune kun næsten, for der fratrækkes altid et beløb fra den beregnede timepris, som er fastsat historisk.

Selvom Brøndby afregner ud fra de faktiske timer, sker der en justering på prisen, således at kommunen i praksis alligevel har en ramme. Fordelen ved denne model er, at der altid er stabile budgetter og at der er styr på aktiviteten. Ulempen er, at der sidst på året kan ske større justeringer i prisen pr. time, men den problematik afbødes ved, at der afregnes 12 gange årligt i kommunen. Samtidig har Brøndby Kommune ikke budgetmæssige udfordringer på hjemmehjælpen, hvorfor de kan holde en stabil aktivitetsstyring.

I Høje Taastrup Kommune afregnes 5 gange pr. år. Der afregnes time pr. time til en fastsat pris. Fordelen er at hjemmeplejen afregnes i forhold til de leverede timer. Ulempen er at der kan være en risiko for, at udgifterne stikker af.

For at kunne imødekomme at dette ikke sker, kræver det, at udviklingen følges tæt af administrationen i Ishøj Kommune og at der justeres på kvalitetsstandarder for at kunne tilpasse serviceniveauet.

Figur 9: Økonomisk styring til afregning af hjemmehjælp

Ishøj	Brøndby	Høje Taastrup
Timepris prisfremskrevet gennem flere år – Ikke brugt BTP tid og dermed i KL's model	Timepris beregnes på BTP tid. BTP opgjort for omkring 10 år tilbage	Timepris er beregnet på BTP tid. Kommunal pris
De private leverandører afregnes efter leveret tid	Hjemmeplejen afregnes efter en timepris på disponeret tid. Dette skal laves om til leveret tid. Leveret tid svarer til 96 % af disponeret tid. Hjemmeplejen har et fast budget, men timeprisen varierer.	Private leverandører afregnes efter visiteret tid
Budget pris og løn fremskrives en gang årligt. Der budgetfølges løbende men rammen er fast.	Hjemmeplejen følger op på budget og forbrug hver måned	Budget til hjemmeplejen revideres 5 gange årligt i forhold til aktivitetsniveau
Ishøj kommune har taget IT-systemet Cura i brug den 3. oktober 2018	Brøndby har taget IT systemet Nexus i brug i juni 2018.	Høje Taastrup har taget IT systemet Cura i brug i foråret 2018
Budgettet ligger i Hjemmeplejen	Budget til pleje ligger i Visitationen. Så det er visitationen der køber ydelser hos leverandøren.	Budgettet ligger i hjemmeplejen

Kilde: Oplysninger fra kommunerne i forbindelse med besøgene

Det er nødvendigt, at der vælges en afregningsform inden kommunen overgår til aktivitetsstyring.

7.5 Sammenfattende konklusioner efter virksomhedsbesøg

- Administrationen tilsigter at benytte den økonomistyringsmodel som benyttes i Brøndby Kommune. I Brøndby Kommune afregnes der time for time til en fast pris. Det kræver en tæt styring og mulighed for at justere på serviceniveauet efter behov for at holde de samlede udgifter nede. Samtidig kræver det, at der hos visitatorerne er fuld forståelse for serviceniveauet/solid indsigt i kvalitetsstandarder.

Nærmere beskrivelse af en konkret økonomistyringsmodel til brug i Center for Voksne og Velfærd vil blive forelagt Social- og Sundhedsudvalget ultimo 2019.

6. Køb og salg af mellemkommunale pladser på plejehjem

8.1 Salg af plejepladser til udenbysborgere

Arbejdsgruppen for det økonomiske spor i analysen har set nærmere på salg af mellemkommunale plejepladser. Umiddelbart kan følgende konkluderes:

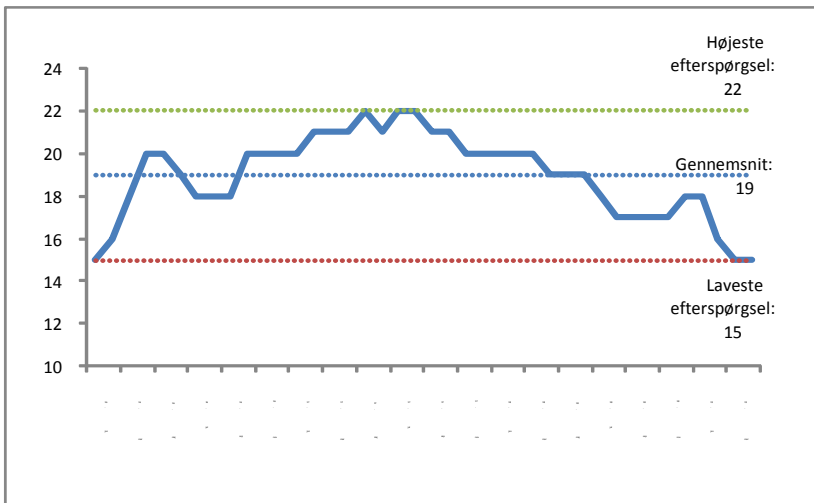
Ishøj Kommune køber typisk 2-3 pladser i andre kommuner, men budgetlægger med salg af 20 pladser til udenbysborgere. Behovet for køb af pladser må forventes at have mindre udsving, men udviklingen i antal

pladser viser, at kommunen trods særligt fokus ikke længere kan forvente, at sælge 20 pladser til udenbysborgere.

Figuren viser udviklingen i salg i perioden januar 2016 til april 2019. Efter opgørelsesperioden er solgt endnu to pladser således at det faktiske antal er 18 pladser til udenbysborgere.

Figur 10: Salg af plejepladser til udenbysborgere pr. 1.4 2019

Kilde: Baseret på administrative opgørelser i forbindelse med udsendelse af fakturaer

Administrationen har undersøgt området, herunder også konsekvenserne for budgettet, hvorfor der fremlægges en særskilt sag til politisk behandling i 4. kvartal 2019.

Bilag:

Figur 5: Procentvis forbrug fordelt på driftsarter

Procentvis fordeling af forbrug	Torsbo			Kærbo		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Løn og Personale	98	99	101	98	96	100
IT	1	0	0	0	0	0
Øvrig drift	6	9	6	8	14	7
Tjenesteydelser	0	0	0	2	2	1
Grunde og bygninger	1	2	2	0	1	1
Indtægter	-7	-7	-8	-8	-8	-9
Statstilskud og refusioner	0	-3	-1	0	-4	-1
	100	100	100	100	100	100

Kilde: Kommunens økonomisystem OPUS